

O?rgu?tseK K?r?k Camlar O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *O?rgu?tseK K?r?k Camlar O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28869>

Özet

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği, Bektaş, Erkal ve Çetin (2019) tarafından geliştirilmiş, psikometrik özellikleri test edilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, sosyolojik ve kriminolojik kökenli Kırık Camlar Teorisi'nin örgütsel bağlama adaptasyonunu hedeflemektedir. İşletmelerdeki küçük düzensizliklerin veya norm ihlallerinin, daha büyük örgütsel sorunlara yol açabileceğini inancına dayanarak, çalışanların bu tür örgütsel "kırık camlar" algılarının değerlendirilmesidir.

Ölçek, 2 faktör ve 13 maddeden oluşmaktadır ve hem açıklayıcı faktör analizi hem de doğrulayıcı faktör analizi ile yapısal geçerliliği ve yüksek iç tutarlılık katsayıları ile güvenilirliği kanıtlanmıştır. Bu araç, örgütsel düzensizlik algılarının ölçmek ve bu algıların örgütsel sonuçlar üzerindeki etkilerini incelemek isteyen araştırmacılar ve uygulayıcılar için değerli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği, Kırık Camlar Teorisi, örgütsel davranış, psikometrik özellikler, ölçek geliştirme, örgütsel düzensizlik.

Yazarlar

Meral Bektaş, Pınar Erkal, Derya T. Çetin.

Amaç

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği'nin temel amacı, sosyolojik bir teori olan Kırık Camlar Teorisi'ni örgütsel bağlama uyarlayarak, işletmelerdeki algılanan düzensizlikleri ve norm ihlallerini ölçmektir. Teoriye göre, küçük ihmaller veya düzensizlikler, zamanla daha ciddi sorunlara yol açabilir. Bu ölçek, örgütsel çevredeki bu tür "kırık camlar"ın varlığını ve yoğunluğunu değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Bu ölçek, araştırmacılara ve yöneticilere, çalışanların örgütsel ortamdaki küçük olumsuzluklara ilişkin algılarının anlamaları için geçerli ve güvenilir bir araç sağlamayı amaçlamaktadır. Böylece, potansiyel örgütsel sorunların erken aşamada tespit edilmesine ve müdahale edilmesine olanak tanılarak, daha sağlıklı bir örgütsel iklimin oluşturulmasına katkıda bulunabilir.

Yapı

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği, organizasyonel bağlamda algılanan düzensizlik ve norm ihlallerini ölçen bir yapıya değerlendirilmektedir. Bu yapı, Kırık Camlar Teorisi'nin temel önermelerinden türetilmiştir; yani, küçük ve göz ardı edilen sorunların, daha büyük ve sistemik problemlere yol

açma potansiyeli. Ölçek, çalışanların örgütsel ortamda gözlemledikleri veya deneyimledikleri, yöneticilerin veya bireylerin sergilediği tutarsız, sorumsuz veya normlara aykırı davranışlar kapsayan algılar hedeflemektedir.

Ölçek, iki ana faktörden oluşmaktadır: **Bireysel Faktör** ve **Yönetisel Faktör**. Bireysel faktör, çalışanların kendi aralarındaki veya bireysel olarak sergiledikleri düzensizlik algılarını yansıtırken, yönetisel faktör, yönetim kademesinin sergilediği veya göz ardı ettiği düzensizliklere ilişkin algılar ölçmektedir. Bu iki faktör, örgütsel bağlamdaki "kırık camlar"ın farklı düzeylerdeki tezahürlerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır.

Geçerlik

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği'nin geçerlik çalmaları, ölçeğin yapısal olarak güçlü ve ölçmek istediği yapıyı doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir. Yapısal geçerliği belirlemek amacıyla, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, ölçüm modelinin mükemmel uyum istatistiklerine sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Elde edilen uyum istatistikleri şu şekildedir: $X^2/df = 2,69$, $CFI = 0,96$, $GFI = 0,93$, $AGFI = 0,90$, $NFI = 0,93$, $NNFI = 0,95$ ve $RMSEA = 0,069$. Bu değerler, genel olarak kabul edilebilir uyum ölçütlerini karşılamakta ve ölçüm modelinin verilerle uyumlu olduğunu, dolayısıyla ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Güvenirlilik

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği'nin güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler sağladığını göstermektedir. Ölçeğin iç tutarlılığı, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) ile değerlendirilmiştir. Tüm ölçek için iç tutarlılık katsayısı 0,92 olarak bulunmuştur ki bu, psikometrik açıdan oldukça yüksek ve kabul edilebilir bir değerdir.

Ayrıca, ölçeği oluşturan faktörlerin her biri için de iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. **Bireysel Faktör** için iç tutarlılık katsayısı 0,87 ve **Yönetisel Faktör** için iç tutarlılık katsayısı 0,88'dir. Bu değerler de her iki faktörün de yüksek düzeyde güvenilir olduğunu ve maddelerin ilgili faktörleri tutarlı bir şekilde ölçtüğünü işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği'nin geliştirme sürecinde, ölçeğin faktör yapısını belirlemek ve doğrulamak amacıyla kapsamlı faktör analizleri yapılmıştır. İlk olarak, ölçeğin potansiyel faktör yapısını keşfetmek için açıklayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA, ölçeğin 2 faktörlü bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu faktörler, **Bireysel Faktör** ve **Yönetisel Faktör** olarak adlandırılmıştır.

AFA ile belirlenen bu 2 faktörlü yapının geçerliliğini test etmek amacıyla daha sonra doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. DFA sonuçları, AFA'dan elde edilen faktör yapısının verilerle uyumlu olduğunu ve ölçeğin yapısal geçerliliğini desteklediğini göstermiştir. Ölçek toplamda 13 maddeden oluşmaktadır ve bu maddeler belirlenen iki faktöre dağılmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: Kendi kendine raporlama anketi (Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır varsayılmaktadır, ancak kaynakta açıkça belirtilmemiştir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Örgütsel bağlamda çalışan bireyler.

Yaş Grubu: Yetkinler (çalışan popülasyonu için varsayılmaktadır).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki işletmelerde çalışan bireyler üzerinde geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek geliştirme süreci; Açıklayıcı Faktör Analizi ve Doğrulayıcı Faktör Analizi kullanılarak geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği, örgütsel düzensizlik algısı, işyeri kültürü, psikometrik ölçek, örgütsel psikoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Mevcut Değil

Bağlantı E-posta Adresleri: mbektas@mehmetakif.edu.tr (Sorumlu Yazar: Meral Bektaş)

Yayın Adresi: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yayı

İzinler: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Meral Bektaş ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle yazar onayı ile mümkün olmaktadır. Ticari veya genel amaçlı uygulamalar için özel izinler gerekebilir.

Ücret: Ölçeğin kullanımına ilişkin herhangi bir ücret bilgisi belirtilmemiştir. Genellikle akademik

araştırmalarda kullanılm ücretsizdir, ancak kesin bilgi için yazarla iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Test Yılı: Ölçeğin geliştirme çalışması 2019 yılında yayınlanmıştır.

Kaynaklar

Bektaş, M., Erkal, P., ve Çetin, D. T. (2019). Kırık camlar teorisinin işletmelere uyarlanması: Ölçek geliştirme çalışması. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(3), 596-617.

Makalenin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [orgutsel-kirik-camlar-olcegi-toad.pdf](#)

Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sağlanan kaynak metinde Örgütsel Kırık Camlar Ölçeği'nin spesifik maddeleri bulunmamaktadır. Kaynak, ölçeğin 2 faktör ve 13 maddeden oluştuğunu belirtmektedir.